

## זאת נחלת עבדי ה' – הרהורים אחרי ההתנתקות

בימים קשים ועצובים אלה לא אכתוב ברשימה זאת דברי תורה ואגדה. אני רוצה להביע בה את הרהורי הנכתבים מנקודת מבט שאיננה זהה לנקודת המבט השכיחה בעלון זה, תוך תודה לעורכיו שהרשו לי להביע את עמדתי. במילים אחרות שורות אלו מיועדות דווקא לאלו שלא יקראו אותן כאן.

רוצה אני להאמין, כתמימים או טיפשים אחרים, שנקודת המבט שלי מקיימת את העיקרון של 'לא תסורו ימין ושמאל'. היא אינה הולכת שולל לא אחרי הימין ולא אחרי השמאל, אלא שומרת על דרך המלך, דהיינו על שיווי המשקל בין הדרכים השונות. ודווקא מתוך נקודת מבט זאת רוצה אני להביע את תגובתי לקטסטרופה של חורבן גוש קטיף שראש הממשלה יזם. שיווי המשקל מוגדר לדעתי בנקיטת עמדה של ריאליזם מוחלט, עמדה רציונלית המתחשבת באידיאלים השונים, אך פועלת בסוף מתוך שיקול קר של תוצאות המעשים. זהו ריאליזם שמתפלל לנסים אך איננו סומך עליהם, שרוצה שתהיה קיימת פוליטיקה מוסרית, אך איננו מאמין במיסטיקה של השמאל החושב שאם אנו נתנהג על פי עקרונות המוסר הבינלאומי ישרור השלום בגבולותינו. זהו ריאליזם שאומר שניתן למען השגת שלום לוותר על האדמה, אך עיניו פקוחות להבין את מהותו של האויב אתו אנו חיים.

הקטסטרופה אליה הוביל אותנו רה"מ נעוצה בכך שהוא השחית את עצם המושג 'שטחים תמורת שלום'. ברור ש-10 השנים האחרונות מאז תהליך אוסלו היו הוכחה לאווילות דרכו של השמאל, שסמך על הרשע שטמא את המילה שלום שהייתה כה שגורה בפיו. הוא רצה לקבל מדינה פלשתינאית רק בעקבות מלחמה. כל אפשרות אחרת הייתה לא מכובדת בעיניו. היה היגיון רב ברעיון הפעולה החד-צדדית, אם הדבר היה רומז שבכך אנו קובעים גבולות המדינה. אילו היינו משאירים את היישובים הצפוניים ברצועה כחלק של מדינת ישראל, אילו היינו שותלים שוב באופן הפגנתי וברור את אחד היישובים שנעקרו ממקומם, באחד מאותם הגושים שאמורים היו להישאר חלק של מדינת ישראל היינו מכריזים בכך שאין אנו חוזרים לקו הירוק. אולם, דברים אלה לא נעשו. ההתנתקות כפי שנעשתה הפכה את הנסיגה מחבל עזה לפעולה המתפרשת על ידי הפלשתינאים ועל ידי כל העולם כולו, כנסיגה שיש בה הכרה של החזרה לגבולות שלפני מלחמת ששת הימים. לפירוש שונות האומות למעשים יש חשיבות מכרעת, הרבה יותר מאשר למילים הנאמרות, לדבריו של העושה אותם, קל וחומר למחשבותיו הנסתרות מעין כל. דבר זה מבוטא בשבח שקיבל רה"מ ממנהיגי האומות והעיתונות שלהן. לכאורה מבטאת המילה 'אמיץ', את פעולתו של מנהיג שמוכן להתגבר על הקשיים העומדים לפניו. אחד הקשיים האלה היא הפופולריות. במילים אחרות, מנהיג 'אמיץ'

הוא זה המוכן להוביל את עמו אף נגד רצונו, כדי להציל אותו. אולם, בתואר 'אמיץ' מבוטא עיקרון אחר, הפירוש שהעולם נותן וייתן להתנתקות, הכרה בזכויות הבלעדיות של הפלשתינאים. הדבר היחידי אשר הוכח על ידי ההתנתקות הוא שמדינת ישראל מסוגלת להוריד יישובים. ומכאן שנתן ללחוץ עליה, ולהביאה לידי כניעה, ואדמתך "לְבֹז אֶתְּן לֹא בְמִחִיר", לא במחיר השלום. עצם העובדה שמדברים על פרס שלום לרה"מ היא תעודת ביזיון ממדרגה ראשונה.

זה ועוד. אינני רוצה להתייחס כאן למעשי השחיתות הקשורים בממשלה. מספיק לבדוק את התהליכים כדי לבזז למילה 'דמוקרטיה' שבשמה מבקרים את מתנגדי ההתנתקות. למה לא התקיים משאל עם? ברור מעבר לכל ספק, שהקביעה שהנסיגה היא מעשה שנועד להבטיח את מדינת ישראל כמדינת יהודית הייתה מתקבלת על רוב המצביעים, ו"כמובן" גם על כל המגזר הערבי. אני שמח שלא היה משאל עם. ההתנתקות הייתה עוברת תודה לאיזה שהוא טריק גאוני שהמוחות המבריקים של רה"מ ושמעון פרס היו ממציאים. אני שמח, מפני שהעם לא החליט על נסיגה. היא הושגה על ידי מניפולציות פוליטיות.

כמי שחשב שניתן היה לסגת עבור שלום, בוכה אני "כי חינם נמכרתם". מה מהות ההסכמים עם ארה"ב עליהם התייחס רה"מ. האם אלו הם הדברים של שרת החוץ האמריקאית המחכה לצעדים הבאים? טרגדיה נוספת בתהליך הטרגי נעוץ בעובדה שרה"מ לא דיבר לאומה ולא הסביר לה את תוכניותיו הסופיות. דווקא בנסיגה זאת היה רה"מ מחוייב להבהיר את משמעות החד-צדדיות. זו הייתה חובתו לאומה, חובתו לומר אמת, ולהבהיר לאומות העולם את משמעות מעשיו. הוא לא עשה זאת. והעיתונות כיסתה על כך במסך של השתקה אם לא שקר. ומעל למעשיו עומדת העובדה ששום פעולה חד-צדדית ממש לא תוכל להיעשות אם נהיה נתונים בסד המשפט הבינלאומי, הבנוי על שקר ועל אינטרסים. למדנו מההתנתקות שהטרגדיות האישיות של אלפי אנשים אינם חשובות כאשר יש להוציא לפועל החלטה כללית שגורל האומה קשורה בה. אם כך, למה בעיות פרטיות של מספר אנשים מפריעה לבניית הגדר? הצטברותן של מגמות אלו: דורסנות פוליטית, עיתונות המשתיקה את האמת ומערכת משפטית השבויה בקונצפציות שאינן ריאליסטיות, הביאו לכך, שההתנתקות הפכה למצבה בקברו של השלום.

"עֲנִיָּה סֶעְרָה לֹא נִחְמָה" קוראת לכם הפטרת השבוע. במה אנחמכם אני? בכך שאתם נעקרתם אך ארזי הלבנון לא נגדעו. ארזי הלבנון, אותם אלפי צעירים וצעירות שראינום בוכים אתכם. על כך מקנאים בכם וגם, כן, גם שונאים אתכם. על ברכתכם זאת אמר הכתוב: "וְכָל בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי ה' - וְרַב שְׁלוֹם בְּנִיךָ... זֹאת נִחְלַת עֲבָדֵי ה'".